

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 16/2011 van
22 juni 2011**

**Betreft: Aanvraag tot machtiging van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV)
om de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen van de afdeling Beleid Mobiliteit en
Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001");

6. Gelet op Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake *Mobile mapping*.

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag van het AGIV en de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid, ontvangen op 9 mei 2011;

8. Gelet op de gevraagde bijkomende informatie van de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid, ontvangen op 18 mei 2011 en op 26 mei 2011;

9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, ontvangen op 9 mei 2011;

10. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het AGIV, ontvangen op 11 januari 2011;

11. Beslist op 22 juni 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) werd opgericht bij decreet van het 7 mei 2004, als een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB-decreet) en in het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen (GDI-decreet). Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

13. Het AGIV wenst de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen van de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (hierna 'afdeling BMV'). De afdeling BMV wenst toegang te krijgen tot de *mobile mapping* beelden voor haar adviserende en beleidsondersteunende taken in het kader van het beleid rond Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

14. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd oorspronkelijk verzameld in opdracht van de afdeling BMW voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, en werd uitgevoerd op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens¹. Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". Het Departement MOW is verantwoordelijk voor deze databank. In opdracht van het Departement MOW werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia. Cyclomedia blijft eigenaar van de gegevens, het AGIV en het Departement MOW hebben een eeuwigdurend gebruiksrecht.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. Bij het maken van de *mobile mapping* beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. Op een aantal van deze beelden komen toevallige voorbijgangers voor, huizen met eventueel een zichtbaar huisnummer of auto's met een leesbare nummerplaat. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die in bepaalde gevallen informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden².

¹ B.S. 10 juni 2008.

² Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie Aanbeveling 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

16. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

17. Op 18 juli 2003 kondigde de Vlaamse Regering het Kaderdecreet bestuurlijk beleid af ter hervorming van de Vlaamse administratie (Beter Bestuurlijk Beleid of kortweg BBB). In het kader van deze hervormingsoperatie werd het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen – afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij – bij decreet van 7 mei 2004 hervormd tot het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het GDI-decreet⁴ en het GRB-decreet⁵. Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

18. Het AGIV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

19. De VCT is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

20. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁴ Decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen.

⁵ Decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand.

Zoals onder randnummer 15 omschreven bevatten de *mobile mapping* beelden persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

21. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd verzameld in opdracht van het Departement MOW voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.⁶ Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". De verkeersbordendatabank helpt sluijverkeer bannen, de snelheid van het verkeer beheersen en de verkeersveiligheid verder verbeteren. In opdracht van het Departement MOW werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia.

22. In het contract met het bedrijf Cyclomedia, dat eigenaar blijft van het *mobile mapping* beeldmateriaal, werd overeengekomen dat het AGIV een gebruiksrecht heeft op het beeldmateriaal en dit verder mag verdelen naar de deelnemers aan GDI-Vlaanderen.⁷ De gerechtigde deelnemers aan GDI-Vlaanderen worden omschreven in artikel 3, 9°, GDI-decreet als "iedere instantie in de zin van artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur"⁸.

Doeleinde van de verdere verwerking:

23. Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken behoort tot het gelijknamige Vlaams ministerie⁹. De afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid heeft als missie het voorbereiden van het mobiliteitsbeleid inzake goederen- en personenvervoer, alsmede het beleid ter verhoging van de verkeersveiligheid. Deze missie wordt geconcretiseerd in volgende taken:

- voorbereiden van het strategisch mobiliteitsbeleid;
- voorbereiden van het beleid inzake mobiliteitsconvenants;
- faciliteren van het investeren in modulewerken;
- voorbereiden van het beleid ter verhoging van de verkeersveiligheid;

⁶ B.S. 10 juni 2008.

⁷ De overeenkomst kent het AGIV het recht toe om de *mobile mapping* beelden te verdelen naar de gerechtigde gebruikers van GIS-Vlaanderen. Ondertussen werd echter het GDI-decreet aangenomen, waardoor GIS-Vlaanderen wordt vervangen door GDI-Vlaanderen.

⁸ Zie voetnoot 3.

⁹ Art. 28 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie. VTC/M/2011/16/CV

- instaan voor de vergunningen en de regelgeving inzake mobiliteit en verkeersveiligheid op Vlaams niveau;
- verzorgen van de informatie en sensibilisering inzake mobiliteit en verkeersveiligheid;
- eindverantwoordelijke voor mobiliteitsplan Vlaanderen;
- faciliteren van het fietsbeleid in Vlaanderen;
- voogdijoverheid van De Lijn en Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV).

24. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden van de verdere verwerking welbepaald en uitdrukkelijk zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

Verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde:

25. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, met name het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan de afdeling BMV, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt.

26. Krachtens artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie zijn de departementen belast met de beleidsondersteunende taken en hebben tot taak de minister te ondersteunen: 1° bij het uitwerken van diens beleid: daartoe heeft het departement een beleidsvoorbereidende en een beleidsevaluerende opdracht; 2° bij de aansturing en de opvolging van de beleidsuitvoering, die in de regel toevertrouwd wordt aan agentschappen.

27. In het kader van **mobiliteit** vinden de taken van de afdeling BMV hun grondslag in het decreet van 20 maart 2009 betreffende het mobiliteitsbeleid:

- Artikel 4 stelt: *"Bij het voorbereiden, het vaststellen, het uitvoeren, het volgen en het evalueren van het mobiliteitsbeleid beogen het Vlaamse Gewest, de eronder ressorterende diensten en agentschappen, de provincies, de gemeenten en de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die in het Vlaamse Gewest belast zijn met taken van openbaar nut, de verwezenlijking van de volgende doelstellingen: ... "*

De afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid dient, als een onder het Vlaamse Gewest ressorterende dienst waaraan beleidsondersteunende opdrachten inzake mobiliteit zijn toevertrouwd, mee te werken aan de verwezenlijking van de doelstellingen opgenomen in dit decreet.

Meer specifiek vermeldt omzendbrief MOW/2009/03 van 13 maart 2009 betreffende evaluatie (met sneltoets) en bijsturing van het gemeentelijk mobiliteitsplan het volgende opdrachten voor de afdeling BMV:

- **punt 2.3.** *specificeert dat de gemeentelijke mobiliteitsambtenaar bij het uitvoeren van de sneltoets altijd een beroep kan doen op de mobiliteitsbegeleider van de Vlaamse overheid (afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid) voor omkaderende begeleiding.*
- **punt 3** *specificeert dat de mobiliteitsbegeleiders van de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid ter beschikking staan voor verdere informatie en methodologische ondersteuning.*

- Artikel 11, §2, stelt dat een gewestelijke planningscommissie wordt opgericht, die belast is met de voorbereiding en voortgangscontrole van de uitvoering en evaluatie van het Mobiliteitsplan Vlaanderen. Deze samenstelling wordt geconcretiseerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot opmaak van het mobiliteitsplan Vlaanderen en betreffende de gewestelijke planningscommissie. Artikel 9,1°, van het besluit stelt dat de gewestelijke planningscommissie is samengesteld uit een leidinggevende ambtenaar uit elk van de beleidsafdelingen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken en van het Verkeerscentrum Vlaanderen.
- Artikel 19, §3, stelt dat de Vlaamse Regering binnen elke provincie een provinciale auditcommissie (PAC) opricht. Bij Omzendbrief MOW/2009/01 van 21 april 2009 wordt een afgevaardigde van de afdeling BMV aangeduid om te zetelen in de PAC.

28. In het kader van **verkeersveiligheid** vinden de taken van de afdeling BMV hun grondslag in omzendbrief MOB/2009/01 van 3 april 2009 betreffende gemeentelijke aanvullende reglementen op de politie van het wegverkeer. De afdeling BMV bereidt de dossiers¹⁰ inzake aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van verkeerstekens voor voor de minister bevoegd voor Mobiliteit: "De gemeenteraad moet één eensluidend afschrift van elk aanvullend reglement dat door de gemeenteraad of door het college van burgemeester en schepenen (in geval van delegatie) werd vastgesteld, vóór de inwerkingtreding per brief overmaken aan: afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid, departement Mobiliteit en Openbare Werken, Vlaamse overheid, Koning Albert II-laan 20 bus 2, 1000 Brussel."

29. In het kader van **de mobiliteitsconvenanten** vinden de taken van de afdeling BMV hun grondslag in het decreet van 24 mei 2001 betreffende de mobiliteitsconvenants en de omzendbrief MOW/2009/01 van 27 maart 2009 betreffende de gewestelijke ondersteuning van het lokale mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid. In het kader van het mobiliteitsconvenantenbeleid wordt de samenstelling van de gemeentelijke begeleidingscommissie (GBC), de provinciale commissie voor verkeersveiligheid (PCV), de adviesgroep voor verkeersveiligheid op de Vlaamse gewestwegen (AVVG) en de provinciale auditcommissie (PAC) voorgeschreven door de omzendbrief MOW/2009/01 van 27 maart 2009 betreffende de gewestelijke ondersteuning van het lokale mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid. Afgevaardigden van de afdeling BMV zetelen in elk van deze organen.

30. In uitvoering van bovenstaande bepalingen heeft de afdeling BMV volgende concrete adviserende en beleidsvoorbereidende taken: dossiers voor de provinciale commissie voor verkeersveiligheid, dossiers voor de provinciale auditcommissie, dossiers voor de gemeentelijke begeleidingscommissie, het overleg over en de beoordeling van gemeentelijke mobiliteitsplannen, de afstemming van intergemeentelijke categorisering van de wegen, de beoordeling van bewegwijzeringsplannen, planMERS, opmaak vrachtroutenetwerk, de voorbereiding en advisering van investeringsprojecten, de mobiliteitsconvenanten, ongevallenanalyse, de adviesgroep voor verkeersveiligheid op de Vlaamse gewestwegen (AVVG), het fietsbeleid, studies en analyses met betrekking tot de

¹⁰ Decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van verkeerstekens, inzonderheid artikel 4, §2 en 6; besluit van de Vlaamse Regering van 23 januari 2009 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van verkeerstekens, inzonderheid artikel 2, 3, 4, §2 en 3.

verkeersveiligheid van het vrachtvervoer (bijvoorbeeld het bepalen van een vrachtroutenetwerk en het bepalen van routes voor langere zwaardere voertuigen, uitzonderlijk vervoer en vervoer van gevaarlijk stoffen).

31. In casu is noch voor het oorspronkelijk doeleinde, noch het voor het uitvoeren van de doeleinden, vermeld in randnummers 26-30, de bedoeling om persoonsgegevens van de *mobile mapping* beelden te verwerken. Bij het maken van de beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. In casu zijn de *mobile mapping* beelden (zonder de accidentele persoonsgegevens) van belang voor het uitvoeren van de taken, vermeld in randnummers 26-30.

32. Uitgaande van het oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking, m.n. het opzetten van een verkeersbordendatabank, vermeld in randnummer 21, kan geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking, m.n. advisering en beleidsvoorbereiding van het beleid inzake mobiliteit en verkeersveiligheid, verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking. Niettemin moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

33. De *mobile mapping* beelden werden verzameld op de openbare weg in Vlaanderen en zijn gericht op het capteren van wegwijzers, verkeerslichten, toeristische borden, e.d. Aan deze beelden wordt een geografische referentie gekoppeld, zodat de beelden van een bepaalde plaats kunnen worden opgezocht via lokalisering op de kaart. Zoals omschreven in randnummer 15 gaat het dus persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP.

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

35. De *mobile mapping* beelden zijn 360° beeldopnamen, genomen op het grondgebied van Vlaanderen. De gebruikers krijgen enkel toegang tot die beelden binnen het grondgebied waarvoor zij bevoegd zijn. De 360°-foto's hebben na verwerking, door onder meer gebruik te maken van GPS-correcties, volgende eigenschappen:

- 360° beeldhoek met hoge resolutie (0,075° per pixel), overeenkomend met 13 mm op 10 m afstand;
- hoge kwaliteit (naadloos, parallaxvrij, exact gecorrigeerd voor scheefstand);
- hoge nauwkeurigheid van de georeferentie (positie 0,1 m, oriëntering 0,1°);
- goed gedefinieerde, bekende beeldgeometrie;
- beschikbaarheid van metadata;
- resolutie en kleurdiepte.

36. Per panoramische foto worden volgende gegevens (metadata) opgeslagen:

- ⇒ fotoID: uniek identificatiegegeven van de foto
- ⇒ x en y-coördinaten (Lambert 72)
- ⇒ z-waarden (TAW + hoogte camera t.o.v. grondvlak)
- ⇒ Heading en deviation (correcties op horizontale en verticale posities van foto)
- ⇒ Recorddate (datum + uur opname)

Deze beeldinformatie kan per foto worden opgevraagd (met uitzondering van heading en deviation). Informatie in verband met het tijdstip van de opname is waardevolle informatie. Ook de juiste positiebepaling van de foto is noodzakelijk voor de juiste lokalisatie van de foto en nauwkeurige metingen.

37. De beelden worden enkel via webservices vanuit het centrale archief ter beschikking gesteld en worden niet fysisch doorgegeven. De beelden opvragen kan via 2 mogelijkheden:

- Via een viewer:

Voor de niet-GIS-gebruikers die de *mobile mapping* beelden doorgaans willen raadplegen om deze beelden te bekijken (enkel visualisatie) werd een gebruiksvriendelijke viewer ontwikkeld die raadpleegbaar is via het internet. Ook via de geo-loketten van het AGIV is het opvragen van de *mobile mapping* beelden mogelijk. Met deze internettoepassingen kan men op een eenvoudige manier de 360°-foto's opvragen. Op een kaart met luchtfoto's of via een adres-zoekfunctie kan men de locatie aanduiden die men wil visualiseren en de bijbehorende 360°-foto's komen te voorschijn. Binnen deze foto kan men de omgeving verkennen door te roteren. Is een volgende foto toch meer geschikt, dan kan men deze eveneens aanklikken. Het AGIV stelt de software en beelden rechtstreeks vanaf een server toegankelijk. Een gebruikersnaam en paswoord zijn wel noodzakelijk om de foto's op te vragen. De paswoorden worden toegekend door het AGIV, bij aanmelding wordt toegang gegeven tot de *mobile mapping* beelden op een server bij Cyclomedia.

- Via tools binnen GIS/CAD-systeem:

Er wordt toegang voor GIS/CAD-gebruikers georganiseerd via de ontwikkeling van tools die de *mobile mapping* beelden kunnen integreren in de GIS-software van de gebruiker. De integratie in een GIS-software biedt grote mogelijkheden naar inventarisatie en digitalisering van objecten die op de *mobile mapping* beelden zichtbaar zijn. De GIS-software kan de beelden via een webservice (netwerkdienst) via internet opvragen. Om privacyredenen zullen ook hier de beelden enkel online te raadplegen zijn via geautoriseerde registratie en worden deze niet fysisch doorgegeven.

38. De VTC noteert dat het AGIV zich ertoe verbindt om, in samenspraak met Cyclomedia, gevolg te geven aan meldingen van gebruikers dat bepaalde persoonsgegevens of gevoelige gegevens moet worden verwijderd en dat het AGIV de gebruikers hiervan op de hoogte zal stellen.

39. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 26-30.

40. Na eerder overleg van het AGIV met de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer in het kader van de creatie van de verkeersbordendatabank wordt aangenomen dat *blurring* niet noodzakelijk is voor openstelling, zolang de gegevens enkel worden gebruikt voor interne doeleinden binnen de overheid en uitgewisseld worden binnen een beveiligd circuit.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

41. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

42. De VTC noteert dat de voorliggende aanvraag geen bewaartermijn voorziet. De gebruikers van de afdeling BMV krijgen toegang tot de *mobile mapping* beelden via webservices en bewaren zelf geen gegevens.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

43. De gebruiker verkrijgt toegang door middel van een username en paswoord. De gebruiker moet steeds (eenmalig of met hoge frequentie) kunnen inloggen wanneer de *mobile mapping* beelden vereist zijn voor de uitoefening van de taken van de afdeling BMV, vermeld in de randnummers 26-30.

44. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. Het AGIV heeft een eeuwigdurend gebruiksrecht op de gegevens verkregen van de eigenaar van de beelden Cyclomedia.

45. De VTC is van oordeel dat de *mobile mapping* beelden ter beschikking kunnen gesteld worden van de afdeling BMV, zolang deze belast is met de taken, vermeld in randnummers 26-30.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

46. Concreet zullen volgende personen gebruik maken van de *mobile mapping* beelden:

- medewerkers van de afdeling BMV;
- derden (bijvoorbeeld studie bureaus of universitaire onderzoeksgroepen) die in opdracht van de afdeling BMV werken. Voor deze personen zal de toegang tot de *mobile mapping* beelden telkens beperkt worden in tijd en ruimte en nauwgezet gemonitord worden.

47. De VTC wil erop wijzen dat de opdrachtnemers van de afdeling BMV evenzeer gehouden zijn door de voorwaarden van artikel 16 WVP en de gebruikersvoorwaarden van het AGIV moeten onderschrijven, zoals vermeld in punten 2, 3 en 4 van de gebruikersvoorwaarden.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

48. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens¹¹ een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

49. Het AGIV verduidelijkt dat bij de oorspronkelijke verwerking van de persoonsgegevens (opname van de 360°-foto's) door de Vlaamse overheid informatie aan de burgers werd verstrekt via verschillende kanalen, zoals kranten, huis-aan-huisbladen, diverse websites (gemeenten, Vlaamse overheid), persmededelingen en nieuwsitems van het AGIV.

50. Het AGIV verbindt er zich toe om op zijn eigen website en via andere wegen (persmededelingen, nieuwsitems) informatie aan de burger te verstrekken over de aard van de gegevens, de doeleinden waarvoor ze werden verzameld en de doeleinden waarvoor ze ter beschikking worden gesteld van de gebruikers, aan te sporen om de burgers op te hoogte te brengen van het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

51. Transparantie wordt niet uitsluitend gewaarborgd door de informatieplicht. Aangezien de betrokkene op basis van artikel 10 WVP steeds het recht heeft om informatie te krijgen van de verantwoordelijke voor de verwerking over het feit of al dan niet gegevens over hem verwerkt worden en de inhoud en draagwijdte van die verwerking, kan iedere burger een verzoek richten aan het AGIV of aan de gebruikers van de afdeling BMV met de vraag welke persoonsgegevens over hem worden verwerkt. De VTC wenst het belang van een klachtenprocedure in herinnering te brengen, zoals vermeld in de eerste machtigingen omtrent het gebruik van de *mobile mapping* beelden¹².

52. De VTC neemt akte van de intussen door het AGIV uitgewerkte klachtenprocedure, vermeld op de website van het AGIV.¹³ Deze klachtenprocedure is gebaseerd op het decreet van 1 juni 2002 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen. De VTC heeft wel bedenkingen bij volgende bepalingen, vermeld onder het punt 'Welke klachten behandelt de klachtencoördinator niet?':

- "De klacht betrekking heeft op feiten van meer dan een jaar geleden": In de mate dat onder het begrip 'feiten' de opmaak van de *mobile mapping* beelden worden verstaan, zou een klacht niet behandeld moeten worden.
- "Er een andere beroepsmogelijkheid bestaat voor uw klacht": De VTC is van oordeel dat het niet de bedoeling kan zijn een klacht omtrent persoonsgegevens niet te behandelen omdat er een beroepsmogelijkheid bestaat bij een andere instantie.

¹¹ Artikel 4, §1, 1°, WVP.

¹² http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_01_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_02_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_03_2011.pdf.

¹³ <http://www.agiv.be/gis/organisatie/?artid=1464>

Voor zover in de bovenstaande gevallen een klacht niet zou behandeld worden, vraagt de VTC beide bepalingen in de klachtenprocedure te schrappen voor wat betreft de *mobile mapping*. Artikel 9 van het decreet van 1 juni 2002 voorziet immers niet in de verplichting om een klacht in deze twee gevallen af te wijzen.

53. Het AGIV voorziet via de website de mogelijkheid om melding te maken indien de gebruiker op de gegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer -in casu bepaalde privacygevoelige informatie- vaststelt. Het betreffende beeld zal vervolgens niet meer opvraagbaar zijn.

54. De VTC neemt kennis van de aangifte die het AGIV heeft gedaan bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, voor de verwerking '*Mobile mapping* van de weginfrastructuur en de directe omgeving' met als doeleinde 'het toegankelijk stellen van de *mobile mapping* beelden voor inventarisatie en diverse toepassingsmogelijkheden'.

55. De VTC kan akkoord gaan met de inspanningen van het AGIV tot transparantie, mits aanpassing van de klachtenprocedure, vermeld in randnummer 52.

B.4. BEVEILIGING

56. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

57. De gebruikers moeten een aantal gebruiksvoorwaarden onderschrijven om de bescherming van de privacy te garanderen. Dit houdt onder meer in dat zij het AGIV moeten melding maken van bepaalde privacygevoelige of compromitterende informatie die moet worden verwijderd. Daarnaast moeten zij, wanneer zij een afdruk wensen te maken van de *mobile mapping* beelden, bv. om toe te voegen aan een dossier of in het kader van openbaarheid van bestuur, zorgen dat personen, leesbare nummerplaten, huisnummers en eventuele andere privacygevoelige informatie onherkenbaar worden gemaakt. De gebruikers worden er ook op gewezen dat zij de Wet van 8 december 1992 moeten naleven bij het gebruik van de *mobile mapping* beelden, naast hun deontologische verplichtingen die zij reeds hebben als ambtenaar. Daarnaast wordt ook van hen verwacht dat zij de burger voldoende informatie geven over het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

58. De VTC heeft kennis genomen van deze gebruikersvoorwaarden, die werden aangepast conform de suggesties van de VTC in voorgaande machtigingen met betrekking tot het gebruik van de *mobile mapping* beelden¹⁴.

59. Op technisch vlak zorgt het AGIV, samen met Cyclomedia, voor de gepaste veiligheidsmaatregelen zoals netwerkbeveiliging; back-up systemen; logische beveiliging van de toegang; logging, opsporing en analyse van de toegang; authenticatiesystemen. Daarnaast is ook een vertrouwelijkheidsverklaring van de werknemers voorzien en een lijst opgemaakt van de personen die toegang hebben tot de *mobile mapping* beelden.

60. Aangezien de *mobile mapping* beelden op dit moment op de servers van Cyclomedia worden bewaard, wordt ook in de nodige beveiliging bij Cyclomedia voorzien. Het AGIV is de mogelijkheden aan het onderzoeken om in de toekomst het beeldmateriaal op een eigen server te bewaren, zodat de beveiliging volledig in eigen beheer is.

61. Het opvragen van de *mobile mapping* beelden wordt momenteel centraal gelogd, het is mogelijk om na te gaan wie wanneer welke foto heeft bekeken. Dergelijke logging werd geadviseerd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Opvragingen zijn mogelijk:

- per account (bijv. gemeente X, politiezone Y);
- per tijdsperiode (dag/week).

Volgende informatie kan worden opgevraagd:

- datum, uur van het raadplegen van de foto;
- account (= bijv. gemeente, politiezone,...);
- gebruiker (= natuurlijk persoon);
- foto-ID van de foto die werd geraadpleegd.

Aangezien er geen eenduidige band is tussen de betreffende burger en zijn dossier, is er geen 'klassieke' logging mogelijk, nl. een burger kan niet nagaan wie zijn dossier heeft geconsulteerd.

Wel is een logging mogelijk om na te gaan:

- welk personeelslid op welk ogenblik toegang heeft tot welke *mobile mapping* beelden (locatie);
- welk *mobile mapping* beeld (locatie) op welk ogenblik door wie werd opgevraagd.

Zo kan worden opgevraagd wie een bepaalde locatie consulteerde, bijv. om na te gaan of bepaalde diensten geen onrechtmatig gebruik maken van de beelden.

¹⁴ http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_01_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_02_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_03_2011.pdf.

62. Het AGIV heeft in december 2010 een informatieveiligheidsconsulent aangesteld. Deze persoon voldoet aan de vereisten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten. Een veiligheidsplan werd door de informatieveiligheidsconsulent opgemaakt.

63. Er werd een veiligheidsconsulent aangesteld voor het Departement MOW. Deze veiligheidsconsulent heeft in april 2011 een nota opgemaakt voor de Directieraad MOW met een actieplan om te komen te een goedgekeurd informatieveiligheidsplan voor het Departement MOW. De VTC went te herinneren aan de taak van de veiligheidsconsulent om een ontwerp van veiligheidsplan op te maken voor de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur¹⁵. De VTC neemt akte van de timing, door de veiligheidsconsulent meegedeeld, dat het Departement MOW tegen het voorjaar 2012 over een veiligheidsplan zal beschikken

IV. BESLUIT

64. De VTC machtigt het AGIV om de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen van de afdeling BMV voor de doeleinden, vermeld in randnummers 26-30, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

65. De VTC bepaalt dat de afdeling BMV haar een kopie bezorgt van het schriftelijk en door de directie goedgekeurd veiligheidsplan tegen uiterlijk 31 mei 2012.

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere

¹⁵ Artikel 10 besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.
VTC/M/2011/16/CV